

«Els jutjats ja estaven col·lapsats abans de la Covid»

Joan Ramon Puig Pellicer, degà del Col·legi d'Advocats de Figueres - Alt Empordà, reclama més jutjats especialitzats

El degà dels advocats alt-empordanesos des del 2010 considera que els cal més personal i més mitjans per afrontar l'alt volum de feina d'un territori que és de frontera. Creu que el col·lapse s'ha agreujat amb la pandèmia, però que ja existia i que per solucionar-lo els calen jutjats especialitzats i menys mobilitat dels magistrats. El Col·legi de Figueres (ICAFI) té uns dos-cents vint col·legiats, dels quals n'exerceixen cent seixanta-cinc.

Text > ÀGATA GUINÓ, periodista

Quines funcions té el col·legi?

L'ordenació de la professió, la representació de l'advocacia en l'àmbit territorial, els temes de deontologia i informar sobre els procediments de juraments de comptes i taxació de costes quan ens ho demana l'administració judicial. Llei en mà també tenim unes funcions d'informació a la ciutadania del cost de l'advocacia en un procés.

Heu d'informar del que pot costar un procés judicial?

La llei catalana de col·legis professionals ens obliga expressament a informar el consumidor del cost del servei dels seus professionals, però, per contra, la comissió nacional de mercats i de la competència ens prohibeix tenir tarifes orientatives dels honoraris. És una d'aquelles coses inversemblants de les lleis. Per un costat ens obliguen a fer una cosa i per l'altre ens ho prohibeixen. I si no ho compleixes, t'amenaquen amb multes.

Com us va afectar, la pandèmia?

Va ser una patacada forta per a l'advocacia. Hi va haver una paralització dels procediments, dels terminis processals i, sortosament, dels terminis de prescripció i caducitat, per salvaguardar els drets dels ciutadans. En patim encara les conseqüències. La nostra zona, la costa, ha rebut molt. Encara es conserven mesures anti-Covid als jutjats, de manera que no es poden utilitzar totes

>> Joan Ramon Puig Pellicer, director del Bufet Puig i degà del Col·legi de Figueres des del 2010. (Foto: ICAFI)

les sales de visites i no s'ha reprès el volum normal de celebració de judicis. Tot això repercuteix en l'exercici de la professió.

Com heu portat el teletreball?

Força malament. En ple confinament es va arbitrar un sistema de declaració per videoconferència per fer els serveis de guàrdia de detinguts. Però amb posterioritat, tot i publicar-se que preferentment les vistes s'havien de celebrar de manera telemàtica, i malgrat que l'Administració de justícia de la Generalitat ha dotat tots els jutjats de

llicències, les infraestructures no estan preparades per poder suportar el volum de videoconferències.

Els jutjats no estaven preparats?

Els jutjats estaven preparats per executar determinades actuacions per videoconferència, però una cosa és fer-ne una o dues al dia i l'altra és que els onze jutjats que poden celebrar judicis a Figueres ho facin de cop. Les connexions eren defectuoses i s'ha acabat desistint d'utilitzar aquest sistema. També hi ha procediments que s'han de fer de manera presencial. I als jut-

jats falta preparació i formació de com adaptar-se a les noves eines telemàtiques. I a alguns advocats, també.

Ara mateix les declaracions ja són presencials?

Hi ha la possibilitat de fer declaracions per via telemàtica si l'advocat ho demana, i amb els Mossos d'Esquadra ho tenim habilitat així. Davant dels drets fonamentals de les persones, el dret a la llibertat, el dret a una tutela judicial efectiva i el dret a l'exercici de la defensa, moltes vegades podem prestar un millor servei anant-hi presencialment. La llàstima és que hi hagi dependències policials que reunixin poques condicions sanitàries; són espais reduïts o sense sistemes de ventilació adequats. Als jutjats, en canvi, s'han habilitat sales, i per això n'hi ha menys de disponibles per celebrar vistes.

En quedarà alguna cosa, d'aquest sistema mixt?

És evident que és el futur. Hi ha judicis en què molta prova és documental, i per això no necessiten proves testificals i l'argumentació jurídica es pot fer perfectament a través del sistema telemàtic. D'altres s'han de fer de manera presencial perquè s'ha de practicar una prova i el jutge s'ha de fer la idea de si s'està mentint o no. Veure el llenguatge no verbal de la persona pot formar convicció en el jutge. Els judicis per delictes greus s'han de fer presencials. Una persona es pot jugar anys de presó, i calen totes les garanties. El sistema telemàtic es quedarà per a les vistes en què ja s'ha arribat a un acord entre la part acusadora i la defensa.

Estan saturats, els jutjats?

Evidentment. Hi va haver tres mesos de paralització. I, com he dit, el fet que no es puguin celebrar les vistes amb normalitat ha agreujat la situació. A Figueres, per exemple, hi ha onze mil assumptes pendents.

Com funciona el torn d'ofici?

Partim de la base que existeix el dret fonamental de qualsevol persona de poder exercir el seu dret de defensa. No s'han de confondre torn d'ofici i assistència jurídica gratuïta. Torn d'ofici significa que quan una persona, perquè així ho disposa la llei, ha de ser assistida per un lletrat, si no en designa de manera particular un, l'Administració de justícia reclama al Col·legi la designació d'un professional. Una altra cosa és l'assistència jurídica gratuïta; és a

En aquest partit judicial ens cal com a mínim un jutjat més i la divisió de jurisdiccions entre civil i penal

dir, quan una persona no té mitjans per sufragar-se un advocat i un procurador. Llavors es dirigeix al Col·legi d'Advocats i ho demana, i si reuneix els requisits, se li designa un professional, també d'ofici, ja sigui perquè s'ha de defensar o bé perquè vol presentar una acció contra una altra persona, per exemple.

Com està organitzat?

La prestació que estableix la llei és obligatòria, però si el col·legi disposa de prou persones col·legiades, es pot establir la voluntarietat en els col·legiats. Tenim torns d'assistències de detinguts a les diferents comissaries que ens afecten: Roses, Figueres, la Jonquera i Portbou.

Les retribucions són per hores o depèn de cada cas?

La retribució (en aquest cas es parla de *indemnització*) va a càrrec de la Generalitat. S'ha de dir que les indemnitzacions són llargament insuficients. Demanem una dignificació del que es cobra per prestar aquest servei.

El vostre partit judicial és territori de frontera.

Si mires el percentatge de població estrangera a l'Alt Empordà està ratllant el llinard del 40 %, però, a més, hi ha la frontera. El trànsit de persones estrangeres que travessen el territori és elevat, i això fa que un alt percentatge de les persones detingudes ho siguin. Llavors es requereix un intèrpret. Els advocats estem obligats a prestar el servei en tres hores, però els intèrprets no. Això ho complica tot.

Hi ha molta rotació de jutges?

És un dels grans problemes del partit judicial de Figueres. Molts consideren que treballar a casa nostra no els compensa, pel volum de feina i pel cost de la vida.

I què comporta?

Quan arriba un jutge té un període mínim de permanència. Com que les places són limitades s'acaben cobrint, però quan arriben aquí i veuen la quantitat de feina que hi ha pendent de resol-

dre, doncs... cames ajudeu-me! Quan poden concursar, se'n van! El més normal és que hi hagi una gran mobilitat de jutges, sobretot quan venen jutges del quart torn, que són persones que ja tenen la seva família i deixen de fer la seva activitat com a advocats o professors i fan les oposicions restringides a jutges o magistrats. A la mínima, intenten apropar-se al seu domicili.

I això vol dir...?

Que quan tu tens un cas o un procediment que segons la llei no t'hauria d'ocupar més de sis mesos, el normal és que es transformi en dos o tres anys. Són procediments que es deixen a mitges i que ha d'agafar un altre jutge de nou, i això fa que el procediment sigui lent.

La pandèmia ha ajudat en aquest col·lapse?

El col·lapse ja el teníem abans. La pandèmia l'ha agreujat. El col·lapse ve perquè Figueres necessita més places judicials. Cal, com a mínim, un jutjat més. Cal una divisió de jurisdiccions, que hi hagi jutges que es dediquin exclusivament a la jurisdicció civil i d'altres a la penal. Necessitem també que s'incrementi la plantilla de personal dels jutjats, que es va reduir amb la crisi econòmica. Es necessita inversió en persones i mitjans.

Com està l'ús del català als jutjats?

El català té molt poc ús, malgrat que els atestats dels Mossos siguin tots en català. Sí que hi ha un parell de jutjats que fan servir el català per les seves comunicacions i les seves actuacions processals, però de sentències en català, no se'n dicten. Les tramitacions processals les pots veure en català, perquè depenen del lletrat de l'Administració de justícia i hi ha plantilles, però, per exemple, de resolucions judicials, que necessiten una redacció més extensa, n'hi ha molt poques de fetes en català.

És per manca de coneixement?

Tots els jutges tenen bona disposició a entendre el català escrit, perquè, si no, no podrien llegir els atestats. També depenen de la bona voluntat dels treballadors. El primer dia que ve un jutge de fora i li arriba un atestat en català, necessita una persona que li vagi traduint. Al cap de quinze dies, però, el saben llegir. Entendre'l i llegir-lo dins de la terminologia jurídica és relativament senzill; ara, portar-lo a la pràctica i escriure les sentències en català, no es fa.